

30.3.2020

Jätehuollon viranomaispalvelujen toiminta ja talous vuonna 2019

Jätelautakunnan päätöksenteko

Ratkaisut tärkeimmissä, periaatteellisissa jätehuollon viranomaisasioissa tehdään jätehuolto-viranomaisessa lautakuntatasolla. Vuonna 2019 lautakunta piti kolme kokousta. Tärkeimmät käsitellyt asiat olivat seuraavat:

- päivitettyjen kunnallisten jätehuoltomääräysten hyväksyminen,
- jätetaksan, TSV-taksan ja jätevesilietteiden käsittelytaksan muutokset,
- hyötyjätteiden kuljetusalueen luonnos sekä
- viranhaltijapäätöksissä noudatettavat periaatteet.

Viranhaltijapäätökset ja asiakaskirjeet

Yksittäisiä asiakkaita koskevissa hakemusasioissa päätösvalta on siirretty pääosin jätelautakun-
nan alaiselle palvelupäällikölle. Päätöksiin tai kirjeitse käsiteltiin noin 340 hakemus- ja ilmoitus-
asiaa. Osa päätöksistä oli sellaisia, että niillä peruutettiin asianosaisten kuulemisen jälkeen
vanhoja, kuntien tekemiä poikkeamispäätöksiä, jotka poikkeavat nykyisistä ratkaisulinjoista.

Viranhaltijapäätöksiin käsiteltiin mm. asiakkaiden hakemukset jätemaksuista ja jätehuoltomää-
räyksistä poikkeamisesta. Kirjeitse käsiteltiin käyttökelvottomien kiinteistöjen jätehuoltovel-
voitteen poistot ja jätevesilietteiden omatoimisen käsittelyn ilmoitukset, joiden määrä kasvoi
merkittävästi aiemmasta.

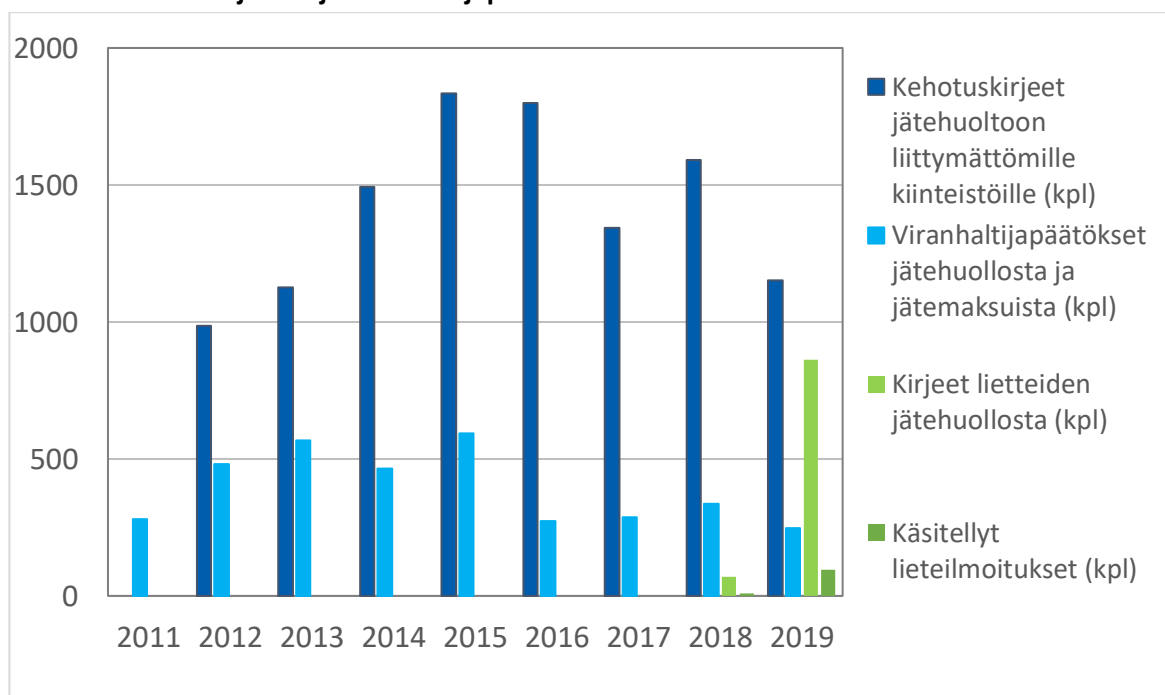
Taulukko 1. Viranhaltijapäätökset ja hakemusten johdosta annetut kirjeet vuonna 2019

Päätöksen tyyppi	Lkm (kpl)
Jätemaksut (päätökset muistutusten ja kohtuullistamishakemusten johdosta)	95
Tyhjennysten pitkäaikaiset keskeytykset	18
Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen (tyhjennysvälit ja kimpat)	48
Jätehuollon liittymisvelvoitteen poisto (käyttökelvottomat kiinteistöt)	81
Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely	95
Muut	5
Yhteensä	342

30.3.2020

Kehotuskirjeitä jätehuoltoon liittymättömille kiinteistöille lähetettiin vuoden aikana noin 1 150 kappaletta. Jätevesilietteiden tyhjennyksistä ja omatoimisesta käsittelystä lähetettiin keho-
tuskirjeitä noin 900 kiinteistölle. Muita kirjeitä jätehuollon seurantaan, kuten jäteastiatyhjennyk-
siin ja maksuihin liittyen, lähetettiin vajaa 400 kappaletta.

Kuva 1. Kehotuskirjeiden ja viranhaltijapäätösten määrät vuosittain

Jätehuoltoviranomaisen palvelulupauksen mukaan asiakkaiden hakemukset käsitellään kuudessa viikossa, tai jos käsittelyaika on tätä pidempi, asiasta tiedotetaan asiakkaille. Tavoitteena on käsitellä kuitenkin hakemukset neljässä viikossa. Vuonna 2019 keskimääräinen käsittelyaika hakemuksille oli 3,5 viikkoa. Palvelulupauksen mukaisessa kuuden viikon käsittelyajassa saatiin käsiteltyä lähes kaikki hakemukset.

Toiminnalle asetettujen painopisteiden toteutuminen vuonna 2019

Jätehuollon viranomaispalvelujen toiminnalle asetetut tavoitteet ja toimenpiteet toteutuivat pääosin vuodelle 2019 suunniteltujen painopisteiden mukaisesti. Jonkin verran toteuttamistyötä siirtyi alkuvuoteen 2020.

30.3.2020

1. Kunnallisten jätehuoltomääräysten ajantasaistaminen ja päivitysten toimeenpano

Jätelakiin tehtyjen muutosten myötä kunnalliset jätehuoltomääräykset päivitettiin keväällä 2019 vastaamaan muuttunutta sääntelyä. Samalla määräyksiin tehtiin muitakin muutoksia, erityisesti tiukennettiin hyötyjätteiden erilliskeräysvelvoitteita, ja toisaalta lisättiin joustoja kiinteistöjen jätehuoltopalveluihin. Määräysmuutokset toimeenpantiin niiden hyväksymisen jälkeen tiedottamalla muutoksista. Alustavaa seuranta määräysten mukaisten uusien velvoitteiden toteutumisesta tehtiin syksyllä 2019. Kehotuksia määräysten mukaisten hyötyjätteiden keräysvelvoitteiden toteuttamisesta lähetetään kiinteistöille vielä vuoden 2020 puolella.

2. Kiinteistöittäisen jätteenkuljetusalueen määrittely hyötyjätteille

Jätelautakunnan hyväksymä jätehuollon palvelutaso edellyttää hyötyjätteiden erilliskeräystä entistä laajemmalla alueella ja tähän liittyen jätehuollon viranomaispalveluissa määriteltiin hyötyjätteiden kuljetusalue. Kuljetusalueen määrittely saatiin vuoden 2019 aikana luonnosvaiheeseen ja se hyväksytään vuonna 2020.

3. Jätehuollon liittymisvelvoitteen seuranta: vuonna 2017-2018 valmistuneiden asuin- ja vapaa-ajan rakennusten liittyminen jätehuoltoon

Jätehuollon seurannassa tarkastelussa oli vuosina 2017-2018 valmistuneiden rakennusten jätehuoltoon liittyminen. Rakennusrekisterin ja jätehuollon asiakasrekisteritietoja vertailtiin, rekisteritietoja päivitettiin ja jätehuollon piiriin kehoitettiin ne kiinteistöt, joiden tietoja ei rekisteristä löytynyt. Ne kiinteistöt, jotka eivät liittyneet jätehuoltoon kehotuksen saatuaan, liitettiin aluekeräyspisteiden käyttäjiksi. Seurannan avulla nämä rakennukset saatiin kattavasti järjestetyn jätehuollon piiriin. Lisäksi liittymisvelvoitteen seuranta tehtiin vakiintuneesti tarkistamalla jätehuollon asiakasrekisteristä päättyneet asiakkuudet määräajoin.

Vuoden 2020 alussa kaikista niistä omakotitaloista ja vapaa-ajan asunnoista, joita jätelain mukainen liittymisvelvoite järjestettyyn jätehuoltoon koskee, oli jätehuollon piirissä tilastojen mukaan 96,4 %. Kun otetaan huomioon kaikki asuinhuoneistot (pientalojen lisäksi rivi- ja kerrostalohuoneistot) ja vapaa-ajan asunnot, liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon oli 98,1 %.

30.3.2020

4. Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seuranta: tarkastelu Pielisen Karjalan alueella

Seka- ja hyötyjätteiden jätehuollon tarkastelun lisäksi seurattiin vuonna 2019 saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltoa. Kyseessä oli ensimmäinen vuosi, jonka aikana seurantaa varsinaisesti tehtiin, sillä seurannalle luotiin toimintamalli ja sitä testattiin vuonna 2018.

Seurannassa kiinnitettiin huomiota jätevesilietteiden riittäviin tyhjennyksiin sekä tiedotettiin omatoimisen käsittelyn mahdollisuudesta ja sitä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Säännöksistä tiedottamista ja seurantaa tehtiin Pielisen Karjalassa Lieksan ja Nurmeksien alueella, vuodenvaihteessa 2019-2020 seuranta eteni myös Juuan ja entisen Valtimon alueelle.

Henkilöstö

Jätehuollon viranomaispalveluissa työskenteli vuonna 2019 vakituisesti palvelupäällikkö, suunnittelija, ympäristöasiantuntija ja palveluneuvoja. Lisäksi jätelautakunnalla oli töissä määräaikainen projektityöntekijä ja kesäaikaan opiskelija asiakaspalvelu- ja rekisteritehtävissä.

Sidosryhmäyhteistyö

Jätehuollon viranomaispalveluissa tehtiin tiivistä yhteistyötä erityisesti kunnallisen jäteyhtiön, Jätekukon, sekä toimialueen kuntien kanssa. Jätekukon kanssa jatkettiin säännöllistä yhteydenpito- ja palaverikäytäntöä. Kunnille ja ELY-keskuksille järjestettiin vuoden 2019 aikana jätehuollon neuvottelukunnan tapaaminen, minkä lisäksi pidettiin seudullaiset aluepalaverit. Aluepalaverissa käsiteltiin mm. jätepoliittisen ohjelman toteuttamista ja kunkin alueen palvelutason tilannetta. Ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa kokoonnuttiin yhteistyössä Valvo-työryhmässä, jossa käsiteltiin jätehuollon seuranta- ja valvonta-asioita. Yhteistyötä tehtiin myös toimialueen ulkopuolisten jätehuoltoviranomaisten ja jäteyhtiöitten kanssa hyvien käytäntöjen jakamiseksi.

Laatu

Kuopion kaupungilla on käytössään CAF-laadunhallintamalli, joka mukaisesti myös jätehuollon viranomaispalvelujen toimintaa arvioidaan ja kehitetään. CAF-itsearviointi pidettiin keväällä 2019, ja tämän arvioinnin pohjalta on tehty toiminnan kehittämistyötä. Jätehuollon viranomaispalvelut osallistuivat syksyllä 2019 laatutyön ulkoiseen arviointiin ja sai käyttöönsä "Veraton CAF-käyttäjä"-tunnustuksen.

Jätehuollon viranomaispalvelujen prosessit on kuvattu, ja yksiköllä on käytössään toiminta- ja työohjeet. Asiakasyhteydenottoja varten on laadittu aina tarpeen mukaan asiakirjapohjia,

30.3.2020

jotta samankaltaiset tilanteet hoidetaan samoin pelisäännöin. Yhteisiä pelisääntöjä asiakasyhteidenottojen käsittelyyn on laadittu myös Jätekukon asiakaspalvelun kanssa.

Talous

Jätelautekunnan kustannukset toteutuivat hyvin lähelle talousarvion mukaisina. Nettotulos on joka tapauksessa vastuukunnan kannalta aina nolla tai lähellä nollaa, sillä jätelautekunnan kulu katetaan toteutuneiden kustannusten mukaan jätemaksuilla. Talousarviossa menoiksi arvioitiin 345 000 euroa ja toteutuma oli noin 343 000 euroa. Toteutuneet kustannukset on laskutettu kunnalliselta jäteyhtiöltä, joka on kerännyt taksan mukaisesti perusmaksumaksuun sisältyvän jätelautekuntaosuuden muun jätelaskutuksen mukana kiinteistön haltijoilta.

Taulukko 2. Jätehuollon viranomaispalvelujen tuloslaskelma

	TOT 2018 €	TA 2019 €	TOT 2019 €
Myyntitulot	0	0	0
Maksutulot	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0
Vuokratulot	0	0	0
Muut toimintatulot	323 316	345 000	343 300
TOIMINTATULOT	323 316	345 000	343 300
Henkilöstömenot	-253 706	-267 700	-279 654
Palvelujen ostot	-56 923	-63 600	-50 016
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 352	-2 000	-2 074
Vuokramenot	-11 052	-11 200	-10 992
Muut toimintamenot	-70	-500	-148
TOIMINTAMENOT	-323 104	345 000	-342 884
TOIMINTAKATE	212	0	416